

ครูนำเงินค่าอาหารกลางวันเด็กไปใช้ส่วนตัว มีโทษทางวินัยระดับใด ?

กลุ่มงานวินัยและนิติการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล สพป.อุทัยธานี เขต ๒

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจากการที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบทางด้านการเงินและบัญชี ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบของหน่วยงานภายในองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) หรือเป็นประเด็นที่เกิดจากการร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการที่โรงเรียนบางแห่งมีครูได้นำเงินค่าอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนที่ได้รับการอุดหนุนมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือนำเงินบางส่วนไปใช้เป็นส่วนการส่วนตัว ซึ่งครูอาจจะไม่ทราบว่ากระทำลักษณะดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และยังเข้าข่ายกระทำผิดวินัยเนื่องจากถือเป็นการกระทำผิดต่อหน้าที่ด้วย ในวันนี้นจึงได้นำอุทธรณ์คดีปกครอง ในกรณีดังกล่าวมาฝากทุกท่านที่สนใจ และอาจจะต้องนำแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองนี้ไปใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการหรือพนักงานราชการที่อยู่ในสังกัด รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายค่าอาหารกลางวันเด็กนักเรียนจะได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างพึงระมัดระวัง โดยมีใจความว่า

“...ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยว่าใช้อำนาจเบิกถอนเงินงบประมาณโครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารเสริม (นม) ของโรงเรียนมาเก็บรักษาไว้กับตนเองเป็นจำนวนมากหลายครั้ง โดยไม่ถูกต้องตามระเบียบ (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ จนถึงปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓) จนมียอดเงินสะสมอยู่ที่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๗๙,๐๔๒ บาท แต่กลับไม่มีเงินดังกล่าวให้ทางราชการตรวจสอบ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ยอมรับความผิดตามข้อกล่าวหาและได้ชดใช้เงินคืนเต็มจำนวน ในเวลาต่อมา อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีมติเห็นว่าเป็นการทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ขณะเกิดเหตุ) และให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) จึงมีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒๖๘๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติดังกล่าว

ภายหลังผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา) มีมติยกอุทธรณ์ จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ และเห็นว่าก่อนหน้านี้ ตนเคยถูกลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือน เพราะกระทำผิดวินัยจากการใช้อำนาจเบิกถอนเงินอาหารกลางวันของโรงเรียนมาเก็บรักษาไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ มาแล้ว จึงขอให้ลงโทษตัดเงินเดือนตามเดิมคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้เป็นหลักฐานอย่างชัดเจนโดยยอมรับว่าเป็นผู้เก็บรักษาเงินของโครงการไว้กับตัวเป็นเงินจำนวน ๗๙,๐๔๒ บาท จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดตามข้อกล่าวหา ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีระดับการลงโทษให้ปลดออกหรือไล่ออกจาก

/ราชการ...

ราชการตามมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างกรณีที่เคยถูกดำเนินการทางวินัยในเรื่องเดียวกัน และเคยมีคำสั่งให้ลงโทษตัดเงินเดือนนั้นได้ เนื่องจากเป็นคำสั่งลงโทษในพฤติกรรมการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นก่อนการกระทำความผิดตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๒๖๘๖/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดที่ต่างกรรมต่างวาระกัน จึงไม่อาจนำมาเปรียบเทียบกันได้ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ออกจากราชการ ถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบแล้ว คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายพิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๘๑๔/๒๕๕๘)

คดีนี้ถือเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการทุกระดับที่จะต้องรักษาระเบียบวินัยทางราชการอย่างเคร่งครัด การอาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนทำการเบิกถอนเงินของทางราชการมาเก็บไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการที่ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งมีโทษสองสถาน คือปลดออกกับไล่ออกจากราชการ และแม้จะเป็นการกระทำผิดในมูลกรณีเดียวกันที่ต่อเนื่องกันมา แต่หากเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นต่างกรรมต่างวาระกันแล้ว ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยย่อมจะใช้ดุลพินิจลงโทษได้อีกตามความเหมาะสมกับความผิด โดยที่ไม่ถือว่าเป็นการสั่งลงโทษซ้ำ”^๑

เมื่อได้อ่านผลคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปแล้ว จึงขอให้ผู้มีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายค่าอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียนทุกระดับชั้นจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับเด็กนักเรียนเป็นหลักจะต้องเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนดไว้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยเคร่งครัด

^๑ นายปกครอง (นามแฝง). (๒๕๕๙, ๙ เมษายน). คอลัมน์คดีปกครอง. บ้านเมือง